

Over de dood moet gesproken worden

HOME

INFO EN PROEFNUMMER

MENINGENPLEIN

CHATTEN

ABONNEMENT

ZOEK

Leesvertelwedstrijd
In Woord & Gebaar
Contact

De dvd "Dood en rouw" die gemaakt is in opdracht van PsyDon is het tweede deel in de serie "Dove kinderen vertellen...." Ontroerend en openhartig zijn de verhalen die de vier dove jongeren over hun overleden vader, moeder en opa vertellen. De film is zeer geschikt om als uitgangspunt te dienen om met een doof kind of dove jongere over de dood te praten. Bij de dvd hoort ook een duidelijke brochure die vol staat met goede vragen en tips, niet alleen voor de kinderen en jongere maar ook voor hun ouders en leerkrachten. Deze dvd mag eigenlijk in geen enkel huis of school waar een doof kind en o een dove jongere verblijft ontbreken, want waar vinden ze anders zulke eerlijke en duidelijke verhalen over de dood en doodgaan in de Nederlandse Gebarentaal?

psydo

Door Tamara van Meer

Sterk punt van deze film is de keuze voor vier verschillende jongeren die ieder op hun eigen manier de dood van een dierbare hebben beleefd en verwerkt. Zo is Regillio van origine Surinaams, had Tobias een joodse moeder en Bas een katholieke opa. De religie of afwezigheid van religie in de familie van Aafje wordt in het midden gelaten, maar de crematie van haar vader vormt een duidelijk contrast met de begrafenissen van de andere dierbaren en toont duidelijk en genuanceerd de verschillende keuzes van mensen hierin. Hierdoor is mogelijk dat dove kinderen en jongeren met verschillende culturele achtergronden zich met de jongeren in de film kunnen identificeren en dat zij genuanceerd leren kijken naar verschillende manieren van omgaan met overlijden.

De film in het kort

De van oorsprong Surinaamse Regillio heeft als kind van acht zijn moeder verloren en moest van zijn broer gescheiden worden om bij pleeggezin in Nederland ondergebracht te worden. Tijdens de begrafenis van zijn moeder, in Suriname, werd er veel gedanst en

gezongen. Hij begreep er niks van. In de film is Regillio acht jaar ouder en wil hij naar Suriname terug om zijn broer weer te zien en om zijn vader te zoeken waarvan niemand weet waar die is. Zijn pleegzus vertelt hoe hij was toen hij net zijn intrede had gedaan in hun gezin. "Stil zat hij in een hoekje weggedoken. Ik heb hem mee naar buiten genomen, heb met hem gespeeld en heb hem verteld dat hij met mij over zijn overleden moeder mocht praten." Ze zegt nadrukkelijk "mocht" en niet "moest" en dit heeft Regillio volgens hemzelf heel erg geholpen om zijn emoties meer te uiten. Aafje zag hoe haar vader een hartinfarct kreeg en hoe hij niet veel later in het ziekenhuis - omringd door allemaal apparaten - overleed. Ze vond dat haar vader er erg mooi uitzag toen hij net overleden was. "De verpleegster had zijn haar mooi gekamd. Hij had rust gevonden." De moeder van Tobias overleed na een langdurig ziekbed aan kanker. Hij vertelt dat hij niet wilde geloven dat zijn moeder dood was en maar bleef zeggen dat zij op vakantie was. Later kwam zijn angst om ook nog zijn vader te verliezen. "Ik wilde mijn vader niet meer loslaten" en tegen zijn vader die ook in de film te zien is: "Gek werd je ervan, hè pa?!". Hij vertelt ook dat hij vervolgens naar een psycholoog ging die maar bleef zeggen dat zijn moeder dood was. "Het was echt een duivel, die psycholoog, maar uiteindelijk kwam mijn verdriet los en dat was heel goed voor mij." Dit geldt voor kinderen en jongeren niet alleen verdriet kunnen hebben om een overleden ouder, maar ook om een overleden grootouder wordt geïllustreerd met het verhaal van Bas. Bas was dol op zijn opa en hij heeft nu een grote foto van hem op zijn slaapkamer hangen. "Hier speelt opa zeeman. Opa is net als ik een echte toneelspeler! Hij maakt altijd grapjes en zat mij steeds te plagen. Zo'n leuke opa!" Mooi zijn verhalen van de jongeren over hun gedachten over het leven na de dood. Tobias zegt hierover na zijn optreden met zijn dansgroep in de kleedkamer: "Ik geloof niet in een hemel of een hel, dat is meer voor een oude tekenfilm! Maar ik geloof wel dat er meer is na de dood, een geest of zo. Ik voel mijn moeder regelmatig om mij heen, ze is echt weg, dat is heel vreemd." En Bas die naar zijn kat zit te kijken: "Dit is de kat van mijn opa, hij gaat binnenkort vast ook dood. Ik denk dat mijn opa zijn kat in de hemel weer terug ziet, daar is mijn oma natuurlijk ook. Mijn opa was rooms-katholiek en ik ook". Dat doet kinderen en jongeren heel goed met zo'n zwaar onderwerp om kunnen gaan, bewijst Bas met de volgende uitspraak: "Ik ben veel te jong om dood te gaan, als het toch zou gebeuren dan zou mijn opa mij onmiddellijk terugsturen naar de aarde."

Veelzeggend voor de wijze waarop de makers tegenover dove kinderen en jongeren aankijken is de volgende tekst uit de brochure: "Wees wel alert op 'taalkundige overbescherming'. Uit angst dat een kind wat abstractere begrippen - zoals het hiernamaals - niet begrijpt, kan de neiging ontstaan om dit soort begrippen te vermijden. Maar zo kan het kind ze ook niet leren!"

De dvd is te bestellen via de website: www.psydon.nl. Of per telefoon: 020-5218213 teksttelefoon: 020-5218208. De dvd kost voor particulieren 19,95 euro, en voor instellingen 45 euro. Bij het gelijktijdig bestellen van de dvd 'Dood en Rouw' en de

eerder verschenen dvd 'Echtscheiding' zijn de kosten voor particulieren 30 euro en voor instellingen 45 euro.

Talpa gaat ALLES ondertitelen!

Handige handen

Deze maand in Woord & Gebaar